

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖

เรื่องสร้างสรรค์งานเขียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย × ทับอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ประโยคต่อไปนี้มีคำพ้องรูปกี่คำ “ในเพลายืนใกล้สระน้ำเพลารถหักฉันได้ยินเสียงเพลงสระเอาะ”

ก. ๒ คำ

ข. ๓ คำ

ค. ๔ คำ

ง. ๕ คำ

๒. ประโยคใดมีคำพ้องรูป

ก. ฉันเก็บดอกพุดไปบูชาพระในวันพุธ

ข. ฉันหวังแทนที่คนไปซ้อนแทนในสระ

ค. ผมถอนหญ้าที่หน้าบ้านคุณย่า

ง. ผู้เฒ่ากำลังเขี่ยขี้เถ้าออกจากเตา

๓. คำในข้อใดเขียนไม่ถูกต้อง

ก. วันศุกร์

ข. ผาสุข

ค. ขนุนสุก

ง. ความสุข

๔. ประโยคต่อไปนี้มีคำพ้องเสียงกี่คำ

“ฉันรู้สึกสับสนเรื่องราคาค่าเช่าร้านโทรศัพท์จึงไปถามที่ห้างสรรพสินค้า”

ก. ๒ คำ

ข. ๓ คำ

ค. ๔ คำ

ง. ๕ คำ

๕. คำในข้อใดไม่ใช่คำพ้องเสียงและคำพ้องรูป

ก. สระอะ สระว่ายน้

ข. สร้างสรรค์ สุขสันต์

ค. ฉันใช้พู่กันระบายสีหอยแมลงภู่

ง. อนุบาล ฤดูกาล

๖. เรื่องใดควรใช้แผนภาพโครงเรื่องแบบเหตุการณ์เพื่อพัฒนางานเขียน

ก. ก้านกล้วยผจญภัย

ข. ชีวิตช้างไทยในต่างแดน

ค. “ห้วยขาแข้ง” แหล่งมรดกโลก

ง. ร่วมมือร่วมใจหยุดภัยโลกร้อน

๗. ลักษณะของคำนำที่ดีควรเป็นอย่างไร

- ก. ให้รายละเอียดของเนื้อเรื่อง
- ข. บอกบรรยากาศโดยรวมของเรื่องได้
- ค. ทำให้ผู้อ่านเกิดความศรัทธาในตัวผู้เขียน
- ง. มีความน่าสนใจชวนให้อยากอ่านเนื้อเรื่องจนจบ

๘. “ หมาล็กเนื้อ ที่งัก่อนเนื้อในปาก หมาเอาก่อนเนื้อในน้ำซึ่งเป็นเงาตุใหญ่กว่า จึงอดได้กินเนื้อ ” นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดเรื่องใด

- ก. ความซื่อสัตย์
- ข. ความกตัญญู
- ค. ความโลภ
- ง. ความอดทน

๙. ข้อคิดจากเรื่องหมากับเงา ควรนำไปปฏิบัติในเรื่องใด จึงจะเกิดประโยชน์มากที่สุด

- ก. การเดินทาง
- ข. ความพอเพียง พอประมาณ
- ค. การรักษาพยาบาล
- ง. การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น

๑๐. ข้อใดคือข้อคิดของข้อความต่อไปนี้

วิชาความรู้เป็นสิ่งมีค่า เราต้องรู้จักขวนขวาย
ถึงแม้จะยากลำบากก็ต้องเพียรพยายาม

- ก. ความรู้คือทรัพย์สินสมบัติ
- ข. ความรู้เป็นเรื่องยากลำบาก
- ค. ความรู้ได้มาจากความพยายาม
- ง. ความลำบากนำไปสู่ความสำเร็จ

ใบความรู้ คำพ้อง

คำพ้อง หมายถึง คำที่มีลักษณะเหมือนกัน หรือซ้ำกัน เช่น เขียนเหมือนกัน หรือ ออกเสียงเหมือนกัน หรือเหมือนกันทั้งรูปและเสียง แต่มีความหมายต่างกัน ซึ่งจะพิจารณาตามเนื้อความของคำที่เกี่ยวข้องกับคำพ้อง หรือคำที่เขียนต่างกัน แต่มีความหมายเหมือนกัน

คำพ้องรูป คือ คำที่เขียนเหมือนกัน ออกเสียงต่างกันและความหมายก็ต่างกัน การอ่านคำพ้องรูปให้ถูกต้องควรดูข้อความอื่นๆ ประกอบด้วยว่าคำพ้องรูปนั้นหมายถึงอะไร แล้วจึงอ่านให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง ในเพลงนี้ฉันว่าควรจะเพลาๆ เรื่องการทะเลาะกันได้แล้วประเทศชาติจะได้สงบสุขเสียที

เพลา	อ่านว่า เพ-ลา	หมายถึง	กาล , คราว
เพลา	อ่านว่า เพลา	หมายถึง	เบาลง
ปักเป้า	อ่านว่า ปัก-กะ-เป้า	หมายถึง	ชื่อปลาชนิดหนึ่ง
ปักเป้า	อ่านว่า ปัก-เป้า	หมายถึง	ชื่อวาวชนิดหนึ่ง
สมาธิ	อ่านว่า สะ-มา-ที	หมายถึง	การสำรวมใจให้แน่วแน่
สมาธิ	อ่านว่า สะ-หมาด	หมายถึง	ทანั่งขัดสมาธิ
สระ	อ่านว่า สะ	หมายถึง	แอ่งน้ำขนาดใหญ่
สระ	อ่านว่า สะ-หระ	หมายถึง	อักษรแทนเสียงสระ

ปรับปรุงมาจาก www.sahavicha.com

เพลงคำพ้องรูป

คำร้อง : ปิตินันท์ สุทธิสาร

ทำนองเพลง ชาว

คำพ้องรูป เขียนรูปเหมือนกัน
มีหลายคำ สำเนียงเสียงใด
เพลารถยนต์ พักเพลาเย็น
สระบัวไซ่ สระอา สระอี
ลา ลา ลา.....(ซ้ำ ๔ ครั้ง)

ความหมายมัน ผันเปลี่ยนเพี้ยนไป
อ่านแล้วไม่เหมือนกัน ชั้นดี
เสลา เป็น เสลา ทันที
จอกแทน มี แทน มาเร็วไว

ตัวอย่าง คำพ้องรูป

กระบวนหนึ่งตัวเขียนไม่เปลี่ยนแปลง
วัดเขมาโกศเขมาเพลาก็มี
ที่ริมเชิงเสลาภูผาใหญ่
หัดโบกปูนใบเสมากว่าจะเป็น

แต่อ่านแยกสองความตามวิถี
แต่ที่นี้ไปถึงป่าเพลายืน
ล้วนกอไผ่ลำสล้างเสลาเห็น
หน้าโฮเต้ลปลุกเสมาดูเพราะตา

พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร)

ความหมายของคำพ้องรูป

เขมา	อ่านว่า (เข-มา)	หมายถึง	เกษม ความสบายใจ ความพินัย
เขมา	อ่านว่า ชะ-เหมา	หมายถึง	ดำ
เพลา	อ่านว่า เพ-ลา	หมายถึง	กาล , คราว
เพลา	อ่านว่า เพลา	หมายถึง	เบาลง
เสลา	อ่านว่า เส-ลา	หมายถึง	ภูเขา
เสลา	อ่านว่า สะ-เหล่า	หมายถึง	สวยงาม
เสมา	อ่านว่า เส-มา	หมายถึง	สีมา เครื่องหมายบอกเขตโบสถ์
เสมา	สะ-เหมา	หมายถึง	หญ้า

ใบงานที่ ๐๑
เรียนรู้คำพ้องรูป

คำชี้แจง นำคำที่กำหนดให้ เติมในช่องว่างของประโยคให้ถูกต้อง

ปรัก พลี मन क्रु पेला सेला सेमा

๑. ฉันไปทัศนศึกษาพบซาก.....หักพัง และเจอ.....ซ่อนอยู่ใต้ฐานพระพุทธรูป
๒. งานบวงสรวง..... กรรม แก่ผู้.....ชีพเพื่อรักษาชาติบ้านเมือง
๓. ในนี้ รถของน้ำหักจะต้องไปซ่อมก่อนจึงจะขับได้
๔. ที่ริมเชิง..... มีต้นไม้ที่แลดู.....สล้างชวนมอง
๕. ต้น..... ขึ้นใกล้ๆโบสถ์ที่มี.....

ใบงานที่ ๐๒
ค้นหาความหมายคำพ้องรูป

คำชี้แจง หาคำพ้องรูปที่นักเรียนสนใจ ๑๐ คำ พร้อมทั้งบอกความหมาย

๑..... ความหมาย

๒..... ความหมาย

๓..... ความหมาย

๔..... ความหมาย

๕..... ความหมาย

๖..... ความหมาย

๗..... ความหมาย

๘..... ความหมาย

๙..... ความหมาย

๑๐..... ความหมาย

ใบงานที่ ๐๓
เรียนรู้คำอ่านและความหมาย

คำชี้แจง อ่านประโยคที่กำหนดให้ แล้วสังเกตคำพ้องรูปพร้อมทั้งเขียนคำอ่าน
และความหมาย

๑. ชวานาพาโคลงเรือ เรือจิงโคลง

โคลง (๑) อ่านว่า ความหมาย

โคลง (๒) อ่านว่า ความหมาย

๒. จอกแหนในสระนี้เขาหวงแหนจริงๆ

แหน (๑) อ่านว่า ความหมาย

แหน (๒) อ่านว่า ความหมาย

๓. เดินทางเพลาค่ำ ใจชอกช้าเพลารถหัก

เพลาค่ำ (๑) อ่านว่า ความหมาย

เพลาค่ำ (๒) อ่านว่า ความหมาย

๔. กำแพงใหญ่ใบเสมาไม่น่าเก่า มีเสมาขึ้นอยู่คู่มองาม

เสมา (๑) อ่านว่า ความหมาย

เสมา (๒) อ่านว่า ความหมาย

๕. แนวป่านี้มีเสล่าน่าดูนัก เหมือนสลักเสลาไว้ให้คนเห็น

เสลา (๑) อ่านว่า ความหมาย

เสลา (๒) อ่านว่า ความหมาย

๗. ลักษณะของคำนำที่ดีควรเป็นอย่างไร

- ก. ให้รายละเอียดของเนื้อเรื่อง
- ข. บอกบรรยากาศโดยรวมของเรื่องได้
- ค. ทำให้ผู้อ่านเกิดความศรัทธาในตัวผู้เขียน
- ง. มีความน่าสนใจชวนให้อยากอ่านเนื้อเรื่องจนจบ

๘. “ หมาล็กเนื้อ ที่งัก่อนเนื้อในปาก หมาเอาก่อนเนื้อในน้ำซึ่งเป็นเงาตุใหญ่กว่า จึงอดได้กินเนื้อ ” นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดเรื่องใด

- ก. ความซื่อสัตย์
- ข. ความกตัญญู
- ค. ความโลภ
- ง. ความอดทน

๙. ข้อคิดจากเรื่องหมากับเงา ควรนำไปปฏิบัติในเรื่องใด จึงจะเกิดประโยชน์มากที่สุด

- ก. การเดินทาง
- ข. ความพอเพียง พอประมาณ
- ค. การรักษาพยาบาล
- ง. การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น

๑๐. ข้อใดคือข้อคิดของข้อความต่อไปนี้

วิชาความรู้เป็นสิ่งมีค่า เราต้องรู้จักขวนขวาย
ถึงแม้จะยากลำบากก็ต้องเพียรพยายาม

- ก. ความรู้คือทรัพย์สินสมบัติ
- ข. ความรู้เป็นเรื่องยากลำบาก
- ค. ความรู้ได้มาจากความพยายาม
- ง. ความลำบากนำไปสู่ความสำเร็จ

ใบความรู้ คำพ้อง

คำพ้อง หมายถึง คำที่มีลักษณะเหมือนกัน หรือซ้ำกัน เช่น เขียนเหมือนกัน หรือ ออกเสียงเหมือนกัน หรือเหมือนกันทั้งรูปและเสียง แต่มีความหมายต่างกัน ซึ่งจะพิจารณาตามเนื้อความของคำที่เกี่ยวข้องกับคำพ้อง หรือคำที่เขียนต่างกัน แต่มีความหมายเหมือนกัน

คำพ้องรูป คือ คำที่เขียนเหมือนกัน ออกเสียงต่างกันและความหมายก็ต่างกัน การอ่านคำพ้องรูปให้ถูกต้องควรดูข้อความอื่นๆ ประกอบด้วยว่าคำพ้องรูปนั้นหมายถึงอะไร แล้วจึงอ่านให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง ในเพลงนี้ฉันว่าควรจะเพลาๆ เรื่องการทะเลาะกันได้แล้วประเทศชาติจะได้สงบสุขเสียที

เพลา	อ่านว่า เพ-ลา	หมายถึง	กาล , คราว
เพลา	อ่านว่า เพลา	หมายถึง	เบาลง
ปักเป้า	อ่านว่า ปัก-กะ-เป้า	หมายถึง	ชื่อปลาชนิดหนึ่ง
ปักเป้า	อ่านว่า ปัก-เป้า	หมายถึง	ชื่อวาวชนิดหนึ่ง
สมาธิ	อ่านว่า สะ-มา-ที	หมายถึง	การสำรวมใจให้แน่วแน่
สมาธิ	อ่านว่า สะ-หมาด	หมายถึง	ทანั่งขัดสมาธิ
สระ	อ่านว่า สระ	หมายถึง	แอ่งน้ำขนาดใหญ่
สระ	อ่านว่าสระ-หระ	หมายถึง	อักษรแทนเสียงสระ

ปรับปรุงมาจาก www.sahavicha.com

เพลงคำพ้องรูป

คำร้อง : ปิตินันท์ สุทธิสาร

ทำนองเพลง ชาว

คำพ้องรูป เขียนรูปเหมือนกัน
มีหลายคำ สำเนียงเสียงใด
เพลารถยนต์ พักเพลาเย็น
สระบัวไซ้ สระอา สระอี
ลา ลา ลา.....(ซ้ำ ๔ ครั้ง)

ความหมายมัน ผันเปลี่ยนเพี้ยนไป
อ่านแล้วไม่เหมือนกัน ชั้นดี
เสลา เป็น เสลา ทันที
จอกแทน มี แทน มาเร็วไว

ตัวอย่าง คำพ้องรูป

กระบวนหนึ่งตัวเขียนไม่เปลี่ยนแปลง
วัดเขมาโกศเขมาเพลาก็มี
ที่ริมเชิงเสลาภูผาใหญ่
หัดโบกปูนใบเสมากว่าจะเป็น

แต่อ่านแยกสองความตามวิถี
แต่ที่นี้ไปถึงป่าเพลายืน
ล้วนกอไผ่ลำสล้างเสลาเห็น
หน้าโฮเต้ลปลุกเสมาดูเพราะตา

พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร)

ความหมายของคำพ้องรูป

เขมา	อ่านว่า (เข-มา)	หมายถึง	เกษม ความสบายใจ ความพินัย
เขมา	อ่านว่า ชะ-เหมา	หมายถึง	ดำ
เพลา	อ่านว่า เพ-ลา	หมายถึง	กาล , คราว
เพลา	อ่านว่า เพลา	หมายถึง	เบาลง
เสลา	อ่านว่า เส-ลา	หมายถึง	ภูเขา
เสลา	อ่านว่า สะ-เหล่า	หมายถึง	สวยงาม
เสมา	อ่านว่า เส-มา	หมายถึง	สีมา เครื่องหมายบอกเขตโบสถ์
เสมา	สะ-เหมา	หมายถึง	หญ้า

ใบงานที่ ๐๑
เรียนรู้คำพ้องรูป

คำชี้แจง นำคำที่กำหนดให้ เติมในช่องว่างของประโยคให้ถูกต้อง

ปรัก พลี มน ครุ เพลา เสลา เสมอ

๑. ฉันไปทัศนศึกษาพบซาก.....หักพัง และเจอ.....ซ่อนอยู่ใต้ฐานพระพุทธรูป
๒. งานบวงสรวง..... กรรม แก่ผู้.....ชีพเพื่อรักษาชาติบ้านเมือง
๓. ในนี้ รถของน้ำหักจะต้องไปซ่อมก่อนจึงจะขับได้
๔. ที่ริมเชิง..... มีต้นไม้ที่แลดู.....สล้างชวนมอง
๕. ต้น..... ขึ้นใกล้ๆโบสถ์ที่มี.....

ใบงานที่ ๐๒
ค้นหาความหมายคำพ้องรูป

คำชี้แจง หาคำพ้องรูปที่นักเรียนสนใจ ๑๐ คำ พร้อมทั้งบอกความหมาย

๑..... ความหมาย

๒..... ความหมาย

๓..... ความหมาย

๔..... ความหมาย

๕..... ความหมาย

๖..... ความหมาย

๗..... ความหมาย

๘..... ความหมาย

๙..... ความหมาย

๑๐..... ความหมาย

ใบงานที่ ๐๓
เรียนรู้คำอ่านและความหมาย

คำชี้แจง อ่านประโยคที่กำหนดให้ แล้วสังเกตคำพ้องรูปพร้อมทั้งเขียนคำอ่าน
และความหมาย

๑. ชวานาพาโคลงเรือ เรือจิงโคลง

โคลง (๑) อ่านว่า ความหมาย

โคลง (๒) อ่านว่า ความหมาย

๒. จอกแหนในสระนี้เข้าหวงแหนจริงๆ

แหน (๑) อ่านว่า ความหมาย

แหน (๒) อ่านว่า ความหมาย

๓. เดินทางเพลาค่ำ ใจชอกช้าเพลารถหัก

เพลาค่ำ (๑) อ่านว่า ความหมาย

เพลาค่ำ (๒) อ่านว่า ความหมาย

๔. กำแพงใหญ่ใบเสมาไม่น่าเก่า มีเสมาขึ้นอยู่คู่มองาม

เสมา (๑) อ่านว่า ความหมาย

เสมา (๒) อ่านว่า ความหมาย

๕. แนวป่านี้มีเสล่าน่าดูนัก เหมือนสลักเสลาไว้ให้คนเห็น

เสลา (๑) อ่านว่า ความหมาย

เสลา (๒) อ่านว่า ความหมาย

ใบความรู้ การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

เป็นการเขียนที่แสดงให้เห็นโครงเรื่องโดยรวมทั้งเรื่อง ทำให้จับใจความสำคัญของเรื่องได้อ่านได้ดียิ่งขึ้นการเขียนแผนภาพโครงเรื่องต้องอาศัยการตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่ว่าตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง สถานที่เกิดเหตุการณ์คือที่ไหน มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น ผลของเหตุการณ์นั้นคืออะไร

ขั้นตอนการสร้างแผนภาพโครงเรื่อง

๑. กำหนดชื่อเรื่อง หรือความคิดรวบยอด
๒. ระดมสมองคิดถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง หรือความคิดรวบยอดสำคัญนั้น แล้วจดบันทึกไว้เป็นคำหรือกลุ่มคำสั้นๆ
๓. นำคำหรือกลุ่มคำที่จดบันทึกไว้ซึ่งมีความสัมพันธ์กันมาจัดกลุ่ม ตั้งชื่อกลุ่มคำเป็นหัวข้อย่อย แล้วเรียงลำดับกลุ่มคำตามความสำคัญ
๔. เลือกรูปแบบแผนภาพความคิด ให้เหมาะสมกับการนำไปใช้ประโยชน์และเนื้อหาของเรื่อง

ตัวอย่าง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

เรื่อง กากับสุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์

อีกาตัวหนึ่งกำลังหิว มันจึงบินออกหาอาหาร มันเลื้อยไปเห็นเนื้อชิ้นหนึ่งหล่นอยู่ มันจึงใช้ปากคาบเนื้อชิ้นนั้นขึ้นมา แล้วบินไปเกาะที่ต้นไม้ต้นหนึ่ง สุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่ง เดินผ่านมาเห็นอีกาคาบเนื้ออยู่ในปาก มันอยากกินเนื้อชิ้นนั้นมันจึงเอ่ยปากทักอีกาว่า

“สวัสดีครับคุณกา คุณช่างสง่างามอะไรอย่างนี้ ขนของคุณก็ดูสวยงามมาก”

อีการู้สึกชอบใจมาก มันมองดูขนของตัวเองอย่างภูมิใจ สุนัขจิ้งจอกจึงพูดต่อไปว่า

“คุณคงมีเสียงที่ไพเราะมาก คุณคงร้องเพลงเพราะด้วยใช่ไหม” อีการีบผงกหัวรับ

“ถ้าอย่างนั้นคุณช่วยร้องเพลงให้ผมฟังสักหน่อยเถิดครับ” อีกาจึงอ้าปาก

จะร้องเพลง พอมันอ้าปาก เนื้อก็หลุดจากปากตกลงที่พื้น สุนัขจิ้งจอกจึงรีบคาบเนื้อชิ้นนั้น แล้ววิ่งหนีไป

แผนภาพโครงเรื่อง : กากับสุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์

ตัวละครในเรื่อง : อีกา และสุนัขจิ้งจอก

สถานที่ : ต้นไม้ต้นหนึ่ง

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น : อีกาซึ่งกำลังคาบเนื้ออยู่ในปาก หลงเชื่อคำพูดของสุนัขจิ้งจอกที่ชมว่า อีกามีเสียงไพเราะ จึงอ้าปากจะร้องเพลงให้สุนัขจิ้งจอกฟัง

ผลของเหตุการณ์ : ทำให้ชิ้นเนื้อที่อีกาคาบมาหล่นจากปาก สุนัขจิ้งจอกจึงมาคาบเนื้อไปกินแทน

ข้อคิดเห็น/ข้อสรุป : อย่าไว้วางใจคน อย่าวางใจคน จะจนใจเอง คือ หากไว้วางใจคนอื่นมากเกินไป อาจจะทำให้ได้รับเคราะห์หรือผลเสียได้

ใบงานที่ ๐๗

เขียนแผนภาพโครงเรื่อง

คำชี้แจง อ่านนิทานส่งเสริมคุณธรรม เรื่อง ลุงเต่าใจอารี แล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ลุงเต่าใจอารี

ในป่าใหญ่แห่งหนึ่งมีความสงบเงียบและสวยงามใกล้ๆกันนั้นมีหนองน้ำที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยพืชน้ำ ไม้ น้ำานานาชนิดขึ้นอยู่เรียงรายชื่นฉ่ำใจ และยังเป็นแหล่งที่อยู่ของสัตว์น้ำหลายชนิด เช่น กุ้งน้อย ปลา ปู หอย และลุงเต่าผู้ใจอารีและเป็นที่รักของบรรดาสัตว์ทุกตัว สัตว์ทุกตัวอยู่รวมกันด้วยความสามัคคีช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ฤดูกาลเปลี่ยนผันไป ปีนี้ความแห้งแล้งมาเร็วกว่าที่คิด น้ำในหนองน้ำเริ่มเหือดแห้งลง สัตว์น้ำทุกตัวเริ่มกังวลใจ ลุงเต่าผู้ได้รับการยกย่องว่าอาวุโสที่สุดจึงเรียกประชุมสัตว์น้ำทุกตัวเพื่อหาหนทางแก้ไขเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสัตว์ทุกตัวร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าพวกเราควรหาที่อยู่แห่งใหม่ให้เร็วที่สุด ก่อนที่น้ำจะแห้งจนหมดหนองน้ำ ลุงเต่าจึงบอกกับสัตว์ทุกตัวว่าพวกเราต้องรีบอพยพไปยังฝั่งอีกด้านของหนองน้ำ เพราะเคยไปบริเวณนั้นมาก่อนเคยเห็นว่ามีหนองน้ำอีกแห่งหนึ่งน่าจะเป็นที่อยู่ใหม่ของเราได้ กุ้งน้อย ปลา ปู และหอยต่างตื่นตระหนกว่าพวกตนจะไปได้อย่างไร ลุงเต่าจึงพูดขึ้นว่า “ไม่ต้องกลัวพวกเราต้องไปด้วยกัน ฉันจะเป็นผู้พาไปเอง ”

ลุงเต่าออกนำหน้าตามมาด้วยปู หอย ส่วนปลาตะเกียบตะกวดตามมาดูแล้วช่างเป็น ภาพที่ทรมานใจเหลือเกิน ในที่สุดลุงเต่าตัดสินใจให้ปลาคาบทางของตนส่วนปูก็หนีบหางของลุงเต่าด้วย เจ้ากุ้งน้อยนั้นลุงเต่าใช้ปากคาบเอาไว้ และคลานตัวมเตี้ยมไปด้วยกันโดยมีเจ้าหอยตามมาติดๆ

ในที่สุดความหวังก็เป็นจริง ลุงเต่าสามารถนำสัตว์ทั้งหลายเดินข้ามฝั่งได้สำเร็จ และได้พบหนองน้ำแห่งใหม่ที่สมบูรณ์จริงๆ สัตว์ทุกตัวต่างเริงร่ามีความสุข เพราะลุงเต่าผู้ใจอารีช่วยเหลือสัตว์ทุกตัวเอาไว้นั่นเอง

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบงานที่ ๐๗
เขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ลุงเต่าใจอารี

ตัวละคร
.....

สถานที่
.....

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
.....
.....
.....

ผลของเหตุการณ์
.....
.....
.....

ข้อคิดเห็น/ข้อสรุป
.....

ใบงานที่ ๐๘

เขียนแผนภาพความคิด

คำชี้แจง อ่านนิทานเรื่อง ค้างคาวเลือกพวก แล้วนำข้อคิดที่ได้ไปเขียน
แผนภาพความคิดจากนิทาน

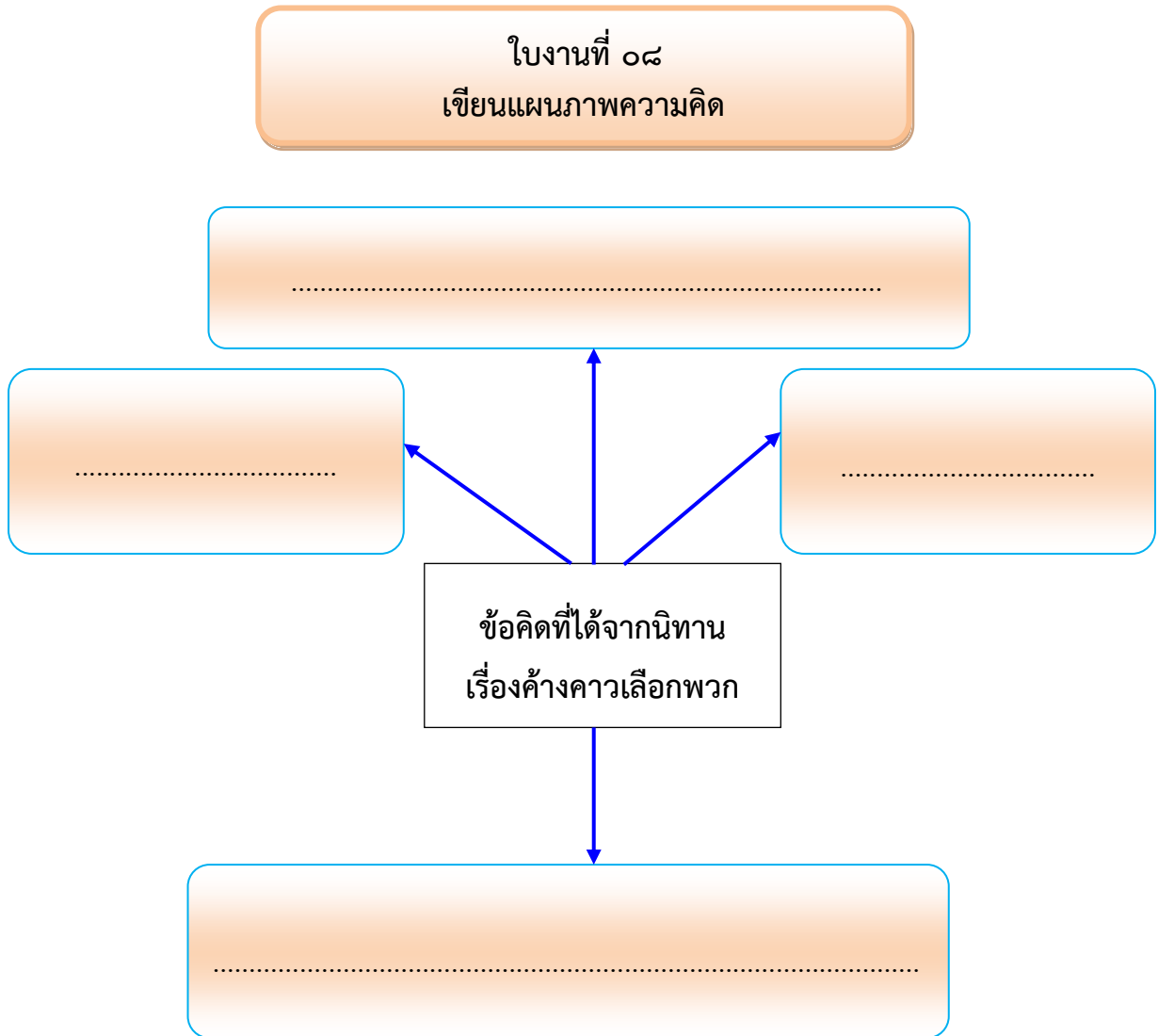
ค้างคาวเลือกพวก

ค้างคาวนั้นถือว่าตนมีปีกเหมือนนก และก็มีหูเหมือนสัตว์ อื่นๆ ทั่วๆ ไป
ดังนั้นเมื่อนกยกพวกไปต่อสู้กับสัตว์อื่นๆ ค้างคาวก็ขอตัวไม่เข้าข้างฝ่ายใดโดยทำตัวเป็นกลาง
แต่เมื่อพวกของนกมีท่าทีว่าจะชนะ ค้างคาวก็ประกาศตัว ไปเข้ากับฝ่ายนก

ต่อมาพวกนกจะพลาดท่าเสียทีแก่สัตว์อื่นๆ ค้างคาวก็ผละจากนกไปเข้าพวก
กับสัตว์อื่นๆ ต่อมากต่อสู้จนใกล้จะได้ชัยชนะ ค้างคาวก็กลับมาอยู่ข้างฝ่ายพวกนกอีก
เมื่อนกสัตว์อื่นๆ ทำสัญญาสงบศึกและเป็นมิตรต่อกัน ทั้งสองต่างก็ขับไล่ค้างคาว ไม่ยอมให้
เข้าพวกด้วย ค้างคาวอับอายจึงไปซ่อนตัวอยู่ในถ้ำ จะออกจากถ้ำไปหาอาหารในเวลา
กลางคืนเท่านั้น

นิทานอีสป

ใบงานที่ ๐๙
ข้อคิดจากนิทานพัฒนางานเขียน

คำชี้แจง อ่านนิทาน เรื่อง ช้างเกร แล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ช้างเกร

ช้างโทนตัวหนึ่ง มีนิสัยเป็นพาลเกรมาตั้งแต่เล็ก พระยาช้างสารซึ่งเป็นใหญ่ในโขลงจะว่ากล่าวสั่งสอนสักเท่าใด ช้างโทนตัวนั้นก็ไมยอมเชื่อฟัง ยังเที่ยวข่มเหงอาละวาดแก่สัตว์ทั้งหลายให้ได้รับความเดือดร้อนอยู่เนือง ๆ วันหนึ่งถึงคราวเคราะห์กรรมมีนางนกเอี้ยง ซึ่งเป็นสหายรักของพระยากา พระยากบ และพระยาแมลงวัน นางนกเอี้ยงกกลูกอยู่ที่รังบนกิ่งไม้ เผอิญช้างโทนตัวนั้นเดินอาละวาดเกะกะๆไปทางนั้น ใช้งวงและงาพาดไปตามกิ่งไม้ตามนิสัยช้างพาล จนรังนกเอี้ยงตกลงพื้นลูกนกถึงแก่ความตายนางนกเอี้ยงบินวนดูลูกด้วยความเสียใจ จึงบินหนีไปหาหาสหายทั้งสามแล้วเล่าความทุกข์ของนางให้ฟัง

พระยาสัตว์ทั้งสามโกรธมาก จึงคิดหากลอบายที่จะฆ่าช้างโทน พระยากาออกความคิดว่าจะไปบอกฝูงกา ให้ช่วยกันรุมจิกลูกตาของช้างโทนเสียให้บอด พระยาแมลงวัน ก็ไปป่าวร้องแก่พวกของตนว่าถ้าใครเจอช้างโทนที่ถูกจิกลูกตาจนบอดให้ช่วยกันเจาะแผลที่ลูกตาให้เน่า ฝ่ายพระยากบก็เป่าร้องแก่บริวารของตนว่า ถ้าวันใดพบเจอช้างตาบอดเดินโซเซกระหายน้ำไปข้างแหว ก็จงพากันร้องขึ้นที่ปากแหวเพื่อให้ช้างเข้าใจผิดว่าเป็นหนองน้ำจะได้ตกแหวตาย นางนกเอี้ยงซาบซึ้งในไมตรีของเพื่อนที่ห่วงใยต้องการช่วยเหลือเพื่อน แต่นางไม่ต้องการให้เพื่อนแก้แค้นแทน เพราะผิดศีลธรรมและกล่าวว่าสักวันหนึ่งเจ้าจะเข้าใจและไม่คิดทำร้ายผู้อื่นต่อไป

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบงานที่ ๐๙
เขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ข้างเกร

ตัวละคร

.....

สถานที่

.....

เหตุการณ์ที่ ๑

.....

เหตุการณ์ที่ ๒

.....

เหตุการณ์ที่ ๓

.....

เหตุการณ์ที่ ๔

.....

เหตุการณ์ที่ ๕

.....

ผลของเหตุการณ์

.....

ใบงานที่ ๑๐
 ข้อคิดจากนิทานพัฒนางานเขียน

คำชี้แจง อ่านนิทานเรื่อง ช้างเถร แล้ววิเคราะห์นิทานโดยเขียนแผนภาพ
 ของนิทานตามที่กำหนด

ใคร

.....

ทำอะไร

.....

.....

ที่ไหน

.....

เมื่อไร

.....

อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๑๑

ข้อคิดจากนิทานพัฒนางานเขียน

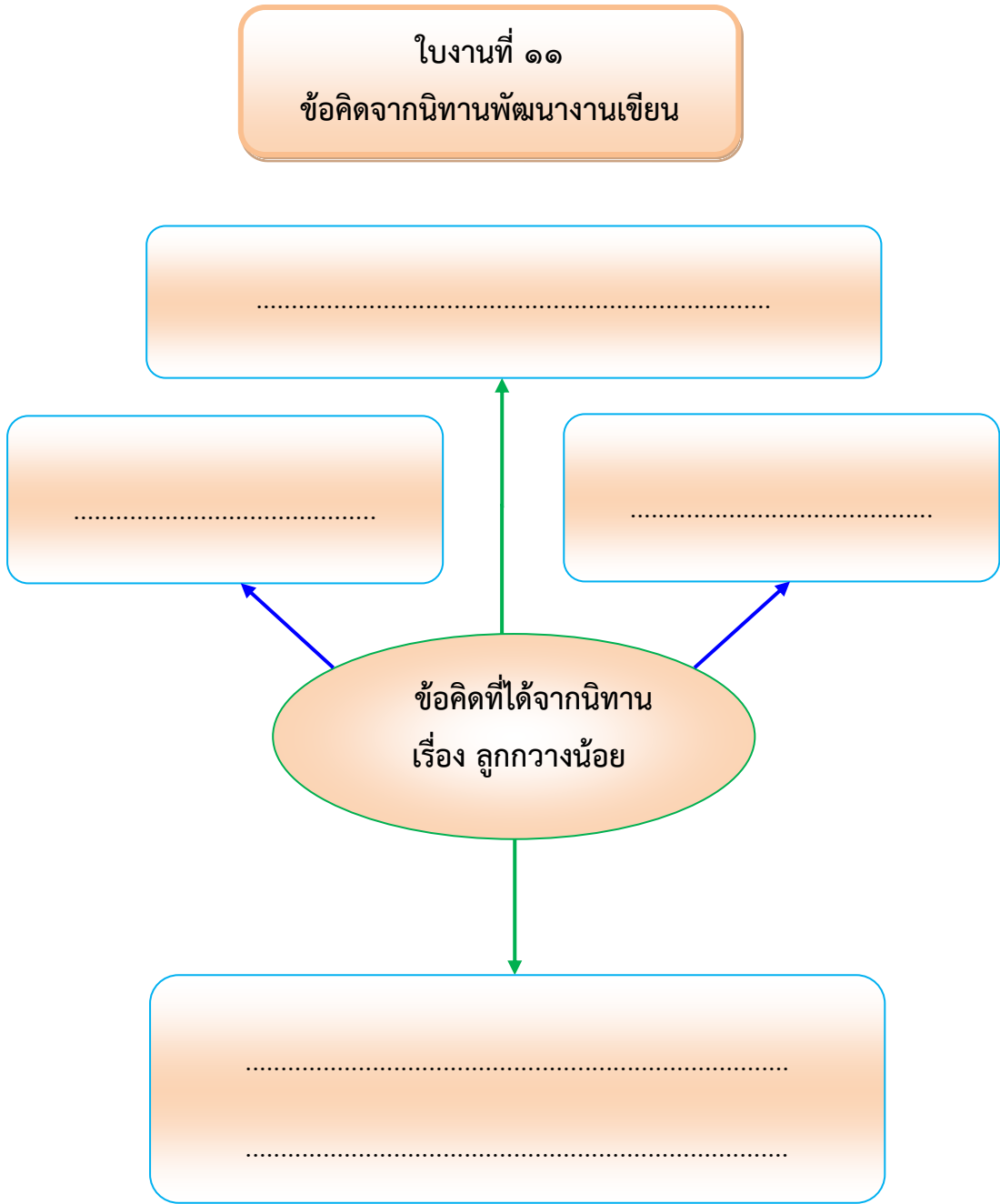
คำชี้แจง อ่านนิทาน เรื่องลูกกวางน้อย และเขียนข้อคิดที่ได้จากเรื่องลงในแผนภาพความคิดที่กำหนดให้

ลูกกวางน้อยตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในป่า มีเพื่อนสนิทเป็นทากสามตัว นกเล็ก ๆ และนกเค้าแมวที่เฉลียวฉลาด กวางน้อยต้องประสบปัญหาอย่างมากในการสร้างมิตรภาพกับนกเค้าแมว ซึ่งเจ้าอารมณ์ แต่แล้วในที่สุดกวางน้อยสามารถเอาชนะนกเค้าแมวได้ด้วยความรักเพื่อพ่อแม่และสุขภาพอ่อนนุ่ม นกเค้าแมวมีนิทานมาเล่าให้ฟังมากมาย กวางน้อยชอบนิทานของนกเค้าแมว กวางน้อยอยากอยู่กับนกเค้าแมว แต่ก็มีปัญหามากเพราะในตอนกลางคืนนกเค้าแมวไม่นอนเหมือนกวางน้อย นกเค้าแมวจะท่องเที่ยวไปในที่ต่างๆ เวลากลางวันกวางน้อย ไม่นอนแต่นกเค้าแมวจะเป็นฝ่ายนอน กวางน้อยไม่เคยพูดถึงเรื่องปัญหานี้กับนกเค้าแมว แต่ก็พยายามที่จะพบนกเค้าแมวบ่อยขึ้น เพื่อฟังเรื่องสนุกๆ

วันหนึ่งกวางน้อยตื่นแต่เช้า เพื่อไปหานกเค้าแมวให้เล่านิทานสนุกๆ ให้ฟังสักสองสามเรื่อง นกเค้าแมวแลเห็นกวางน้อยแต่ไกล จึงรีบเข้าไปแอบที่หลังต้นไม้และรีบบินกลับที่พัก เพราะรู้สึกเหน็ดเหนื่อยและอยากจะนอน เย็นแล้วกวางน้อยรีบกลับที่พัก แมื่กำลังคอยกวางน้อยอยู่ เมื่อแม่ลูกจัดที่นอนเรียบร้อยแล้ว กวางน้อยก็ซุกตัวลงนอนข้างๆ แม่ กวางน้อยแสร้งทำเป็นหลับเพื่อรอให้แม่หลับเสียก่อน เพื่อจะได้หนีออกมาข้างนอกได้สะดวก กวางน้อยจะไปหานกเค้าแมว

คำคินนี้กวางน้อยออกไปหานกเค้าแมวอีกเพราะคิดถึงจนทำให้หลงป่า กวางน้อยวิ่งมาถึงสระแห่งหนึ่ง เพราะจำได้ว่าที่พักของนกเค้าแมวอยู่ใกล้สระ กวางน้อยเริ่มคิดถึงแม่ ความกลัวทำให้กวางน้อยร้องไห้ น้ำตาก็หยดลงไปใ้ในสระเสียงดังปอมๆ ท่ามกลางความเงียบ เสียงดังไปถึงหูของนกเค้าแมว นกเค้าแมวจึงตามเสียงนั้นมา นกเค้าแมวประหลาดใจมากที่เห็นกวางน้อยตามลำพังในป่ายามค่ำคินเช่นนี้ กวางน้อยได้เล่าเรื่องทั้งหมดให้ฟังว่าได้พยายามหานกเค้าแมวหลายครั้งแล้ว และตั้งใจว่าจะมาหาให้พบให้ได้ในตอนกลางคืน นกเค้าแมวสงสารที่รู้ว่ากวางน้อยชอบนิทานของตน นกเค้าแมวได้สั่งสอนกวางน้อยว่าไม่ควรออกมาโดยไม่ขออนุญาตแม่และไม่ควรจะไม่ทำเช่นนี้อีก นกเค้าแมวบอกว่าถ้าทำตัวดีและไม่ออกมาตามหาตนในป่าอีก นกเค้าแมวจะขอร้องให้ผู้แรมมิตรความฝันสร้างความฝันประหลาดให้กวางน้อยทุกคิน นับจากนั้นเป็นต้นมากวางน้อยจะกลับบ้านทุกเย็น และรีบเข้านอนแต่หัวค่ำเพราะในความฝันของกวางน้อย นกเค้าแมวจะปรากฏตัว และเล่านิทานสนุกๆ ให้ฟัง ทำให้กวางน้อยมีความสุขมาก

นิทานชาดก

ใบความรู้ การทำข้อคิดจากการอ่าน

การทำข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน

คือการทำข้อคิดหรือคติสอนใจจากเรื่องที่อ่านว่าเรื่องนั้นๆ ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์อะไรบ้าง แล้วจึงนำข้อคิดนั้นมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันการทำข้อคิดจากการอ่านหนังสือต่างๆ เช่น การอ่านนิทาน บทความ สารคดี ควรอ่านตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง แล้วทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง และจับใจความสำคัญ หรือประเด็นสำคัญที่ผู้เขียนต้องการให้ข้อคิดกับผู้อ่าน

ตัวอย่าง การทำข้อคิดจากการอ่านนิทาน

เรื่อง ไก่ฟ้ากับสุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์

มีสุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์ตัวหนึ่ง เดินผ่านมาเห็นไก่ฟ้าเกาะอยู่บนกิ่งไม้สูงข้างทาง และมันก็อยากกินไก่ฟ้าเป็นยิ่งนัก จึงคิดหาอุบายแล้วเอ่ยขึ้นว่า “ไก่ฟ้าเอ๋ย ท่านช่างเป็นสัตว์ที่งดงามนัก ปีกของท่านมีสีสันสดใสหลายสี ปากก็งดงามไม่เหมือนใคร อยากรู้จริงๆ ว่าถ้าท่านหลับตา แล้วจะงามอยู่หรือไม่” ไก่ฟ้าได้ฟังคำยอกย้อก็หลงเคลิบเคลิ้ม รีบหลับตาอวดทันทีที่สุนัขจิ้งจอกก็รีบฉวยโอกาสนั้นกระโดดจับตัวไก่ฟ้าไว้ได้ เมื่อไก่ฟ้าพลาดท่า แต่ก็ยังมีสติ จึงเอ่ยขึ้นว่า “จิ้งจอกเอ๋ย ก่อนตายข้าอยากฟังเสียงอันไพเราะของท่าน อีกครั้งได้ไหม” สุนัขจิ้งจอกได้ฟังคำบอ่ยอ้อก็หลงกล รีบอ้าปากเห่าคำราม ไก่ฟ้าจึงรีบหนีจากไปทันที

นิทานอีสป

สรุปใจความสำคัญของเรื่อง

สุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์ออกอุบายจะกินไก่ฟ้า โดยพูดจาหลอกล่อให้ไก่ฟ้าหลงเชื่อ เมื่อไก่ฟ้าหลงเชื่อจึงจับเพื่อจะได้กินเป็นอาหาร แต่ไก่ฟ้ามีสติคิดหาทางแก้ไข จนหลุดพ้นจากการเป็นเหยื่อของสุนัขจิ้งจอกไปได้

ข้อคิดที่ได้จากการอ่าน

คำยอกย้อบั่นทำให้คนหลงเคลิบเคลิ้มจนไม่ระวังตนได้เสมอ

ใบงานที่ ๑๒

ชิมทราบข้อคิดจากนิทาน

คำชี้แจง อ่านนิทาน เรื่อง ลุงเต่าใจอารี แล้วเขียนอธิบายข้อคิดจากการอ่าน

ลุงเต่าใจอารี

ในป่าใหญ่แห่งหนึ่งมีความสงบเงียบและสวยงาม ใกล้ๆกันนั้นมีหนองน้ำที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยพืชน้ำ ไม้ใต้นานาชนิดขึ้นอยู่เรียงรายขึ้นฉ่ำใจ และยังเป็นแหล่งที่อยู่ของสัตว์น้ำหลายชนิด เช่น กุ้งน้อย ปลา ปู หอย และลุงเต่าผู้ใจอารีและเป็นพี่รักของบรรดาสัตว์ทุกตัว สัตว์ทุกตัวอยู่รวมกันด้วยความสามัคคีช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ฤดูกาลเปลี่ยนผันไป ปีนี้ความแห้งแล้งมาเร็วกว่าที่คิด น้ำในหนองน้ำเริ่มเหือดแห้งลง สัตว์น้ำทุกตัวเริ่มกังวลใจ ลุงเต่าผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าอาวุโสที่สุดจึงเรียกประชุมสัตว์น้ำทุกตัว เพื่อหาหนทางแก้ไขเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สัตว์ทุกตัวร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าพวกเราควรหาที่อยู่แห่งใหม่ให้เร็วที่สุด ก่อนที่น้ำจะแห้งจนหมดหนองน้ำ ลุงเต่าจึงบอกกับสัตว์ทุกตัวว่าพวกเราต้องรีบอพยพไปยังฝั่งอีกด้านของหนองน้ำ เพราะเคยไปบริเวณนั้นมาก่อนเคยเห็นว่ามีหนองน้ำอีกแห่งหนึ่งน่าจะเป็นที่อยู่ใหม่ของเราได้ กุ้งน้อย ปลา ปู และหอยต่างตื่นตระหนกว่าพวกตนจะไปได้อย่างไร ลุงเต่าจึงพูดขึ้นว่า “ไม่ต้องกลัวพวกเราต้องไปด้วยกัน ฉันจะเป็นผู้พาไปเอง ”

ลุงเต่าออกนำหน้าตามมาด้วยปู หอย ส่วนปลาตะเกียบตะกายตามมา ดูแล้วช่างเป็นภาพที่ทรมานใจเหลือเกิน ในที่สุดลุงเต่าตัดสินใจให้ปลาคาบทางของตนส่วนปูก็หนีบหางของลุงเต่าด้วย ส่วนกุ้งน้อยนั้นลุงเต่าใช้ปากคาบเอาไว้ และคลานตัวมเตี้ยมไปด้วยกัน โดยมีเจ้าหอยตามมาติดๆ

ในที่สุดความหวังก็เป็นจริง ลุงเต่าสามารถนำสัตว์ทั้งหลายเดินข้ามมายังอีกฝั่งได้สำเร็จ และได้พบหนองน้ำแห่งใหม่ที่อุดมสมบูรณ์จริงๆ สัตว์ทุกตัวต่างเรีงรำมีความสุข เพราะลุงเต่าผู้มีใจอารีช่วยเหลือสัตว์ทุกตัวเอาไว้นั่นเอง

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบงานที่ ๑๒
ชิมทราบข้อคิดจากนิทาน

ลุงเต่าใจอารี

สรุปใจความสำคัญของเรื่อง

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน คือ

.....

ข้อคิดนี้จะนำไปใช้ในเรื่องใด

.....

ใบงานที่ ๑๓ ชิมทราบข้อคิดจากนิทาน

คำชี้แจง อ่านนิทาน เรื่อง ค้างคาวเลือกพวก แล้วเขียนอธิบายข้อคิดจากการอ่าน

ค้างคาวเลือกพวก

ค้างคาวนั้นถือว่าตนมีปีกเหมือนนก และก็มีหูเหมือนสัตว์ อื่นต่างๆ ไปตั้งนั้นเมื่อนกยกพวกไปต่อสู้อกับสัตว์อื่นๆ ค้างคาวก็ขอตัวไม่เข้าข้างฝ่ายใดโดยทำตัวเป็นกลาง แต่เมื่อพวกของนกมีท่าทีว่าจะชนะ ค้างคาวก็ประกาศตัว ไปเข้ากับฝ่ายนก

ต่อมาพวกนกจะพลาดท่าเสียทีแก่สัตว์อื่นๆ ค้างคาวก็ผลจากนกไปเข้าพวกกับสัตว์อื่นๆ ต่อมานกต่อสู้จนใกล้จะได้ชัยชนะ ค้างคาวก็กลับมาอยู่ข้างฝ่ายพวกนกอีก เมื่อนกกับสัตว์อื่นๆ ทำสัญญาสงบศึกและเป็นมิตรต่อกัน ทั้งสองต่างก็ขับไล่ค้างคาว ไม่ยอมให้เข้าพวกด้วย ค้างคาวอับอายจึงไปซ่อนตัวอยู่ในถ้ำ จะออกจากถ้ำไปหาอาหารในเวลากลางคืนเท่านั้น

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบงานที่ ๑๓
 ซึมทราบข้อคิดจากนิทาน

ค้างคาวเลือกพวก

สรุปใจความสำคัญของเรื่อง

.....

.....

.....

.....

ข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน คือ

.....

ข้อคิดนี้จะนำไปใช้ในเรื่องใด .

.....

ใบความรู้ การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

จินตนาการหมายถึง ความคิดที่เชื่อมโยงประสบการณ์และความจริงในชีวิตจากอดีต ไปสู่นาคต หรือเชื่อมโยงเรื่องราวและเหตุการณ์ต่างๆในปัจจุบันโดยผูกเป็นเรื่องราวขึ้นมา จากความคิดของนักเรียน

การเขียนเล่าเรื่องจากภาพ

เป็นการใช้ประสบการณ์ร่วมกับจินตนาการของแต่ละคน โดยดูรายละเอียดต่างๆ จากภาพเป็นพื้นฐานในการจินตนาการ เขียนเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจหรือให้ความสนุกสนาน เพื่อดึงดูดใจผู้อ่าน การเขียนเรื่องจากภาพต้องเรียบเรียงเรื่องราวต่างๆจากภาพให้มีความ เกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน

หลักการเขียนเรื่องจากภาพ

๑. ดูภาพ พิจารณาภาพรายละเอียดต่างๆให้ครบถ้วน
๒. จินตนาการผูกเรื่องราวย้อนไปในอดีต คิดไปในอนาคต หรือเชื่อมโยงเหตุการณ์ใด เหตุการณ์หนึ่งในปัจจุบัน
๓. สร้างความคิดคำนึงโดยใช้ความเป็นจริงหรือเหตุการณ์ที่สมจริงเป็นพื้นฐาน
๔. ลำดับเรื่องราวให้ต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบ
๕. เขียนเล่าความให้ต่อเนื่อง
๖. ตั้งชื่อเรื่องที่น่าสนใจ
๗. เขียนลายมือให้อ่านง่าย จบประโยคเว้นวรรคให้ชัดเจน

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๑๔
ภาพนี้มีความหมาย

คำชี้แจง ดูภาพและเขียนบรรยายภาพ พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง ให้สอดคล้องเหมาะสมกับภาพ

เรื่อง วันแสนสุข

ฤดูหนาวผ่านมามีอีกครั้ง... นทีกับลดา รู้สึกดีใจที่คุณพ่อ คุณแม่พาไปเที่ยวประเทศญี่ปุ่น... นทีและลดา รู้สึกตื่นเต้นมาก

หิมะขาวโพนที่อยู่บนพื้น... ทำให้ นทีกับลดา ตื่นตาตื่นใจกับสิ่งแปลกใหม่ที่พบเห็นเป็นครั้งแรกในชีวิต... แม่บอกว่าบ้านเราฤดูหนาวเพียงระยะเวลาสั้นๆ ไม่ทำให้เกิดหิมะ... นทีกับลดา ขออนุญาตแม่เป็นตุ๊กตาหิมะเหมือนที่เห็นเด็กๆ นั้นจากภาพทางโทรทัศน์... เขาช่วยกันปั้นเป็นตุ๊กตาหิมะตัวใหญ่... ช่วยกันตกแต่งด้วยผ้าพันคอและหมวก... ทำให้ตุ๊กตาหิมะคล้ายคนที่มีชีวิต

ความประทับใจที่เกิดขึ้นในครั้งนี้... ทำให้หัวใจของนทีกับลดา พองโตอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน

แนวคำตอบใบงานที่ ๑๕ พินิจภาพสร้างเรื่อง

คำชี้แจง เขียนเล่าเรื่องจากภาพข่าว พร้อมตั้งชื่อให้สัมพันธ์กับภาพ

เรื่อง ภัยธรรมชาติ

อุทกภัยเป็นภัยที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติจากน้ำท่วมฉับพลัน อันตรายเกิดจากสภาวะน้ำไหลเอ่อ
ล้นฝั่งแม่น้ำลำคลอง

ประเทศไทยเกิดเหตุน้ำท่วมบ่อยครั้งทั่วทุกภาคของประเทศ โดยเฉพาะจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่ราบ
ลุ่มบริเวณจังหวัดอ่างทอง สิงห์บุรี สระบุรี และพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นจังหวัดที่รับน้ำเกือบทุกพื้นที่
ที่สำคัญ เช่น อุทยานประวัติศาสตร์ที่เป็นโบราณสถานของจังหวัดส่วนใหญ่อยู่ติดแม่น้ำ จึงได้รับ
ผลกระทบต่อโครงสร้างสถาปัตยกรรม เกิดการกัดเซาะของน้ำ การทรุดตัวของฐานดิน

ดังนั้น อุทกภัยจึงเป็นปัญหาที่สำคัญที่เราทุกคนควรรู้ไว้ เพื่อตระหนักรู้ป้องกัน และเตรียมความ
พร้อมรับมือกับภัยธรรมชาติที่จะเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคตอย่างจริงจัง

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๑๖
จินตนาการสานความคิด

คำชี้แจง เขียนเล่าเรื่องจากภาพ พร้อมตั้งชื่อให้สัมพันธ์กับภาพ

เรื่อง วิถีชีวิตแบบไทย

การทำบุญตักบาตร เป็นสิ่งที่คนไทยนิยมทำกันในเวลาเช้า
 สุดแต่เช้าเพื่อหาสิ่งของที่จะนำมาทำบุญ ได้แก่ ข้าวสวย กับข้าว น้ำดื่ม และดอกไม้
 นำมาวางที่โต๊ะหน้าบ้าน เมื่อพระท่านมาถึง สวดจะยกขันข้าวขึ้นจบเหนือศีรษะ พร้อมกล่าวอนุโมทนา
 แล้วลุกขึ้นใส่บาตรด้วยอาการสำรวม หลังจากใส่บาตรเสร็จ เขาจะอุทิศบุญกุศลด้วยการกรวดน้ำทุกวัน
 การใส่บาตรนี้เป็นความดีที่เราทุกคนสามารถทำได้ง่ายๆ ทำแล้วเกิดความสุขสบายใจ สุขใจ และ
 เป็นการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีที่ดีในพระพุทธศาสนาของคนไทยสืบไป

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖

สร้างสรรค์งานเขียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย × ทับอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. คำในข้อใดไม่ใช่คำพ้องเสียงและคำพ้องรูป

ก. สระอะ สระว่ายน้

ข. สร้างสรรค์ สุขสันต์

ค. ฉันทู้พู้กันระบายสีหอยแมลงภู่

ง. อนุบาล ฤดูกาล

๒. ประโยคต่อไปนี้มีคำพ้องเสียงกี่คำ

“ฉันทู้สึกสับสนเรื่องราคาค่าเช่าร้านโทรศัพท์จึงไปถามที่ห้างสรรพสินค้า”

ก. ๒ คำ

ข. ๓ คำ

ค. ๔ คำ

ง. ๕ คำ

๓. เรื่องใดควรใช้แผนภาพโครงเรื่องแบบเหตุการณ์เพื่อพัฒนางานเขียน

ก. ก้านกล้วยผจญภัย

ข. ชีวิตช่างไทยในต่างแดน

ค. “ห้วยขาแข้ง” แหล่งมรดกโลก

ง. ร่วมมือร่วมใจหยุดภัยโลกร้อน

๔. คำในข้อใดเขียนไม่ถูกต้อง

ก. วันศุกร์

ข. ผาสุข

ค. ขนุนสุก

ง. ความสุข

๕. ประโยคต่อไปนี้มีคำพ้องรูปกี่คำ “ในเพลายืนใกล้สระน้ำเพลารถหักฉันทู้ยินเสียงเพลงสระเอาะ”

ก. ๒ คำ

ข. ๓ คำ

ค. ๔ คำ

ง. ๕ คำ

๖. ประโยคใดมีคำพ้องรูป

ก. ฉันทู้เก็บดอกพุดไปบูชาพระในวันพุธ

ข. ฉันทู้หวงแหนที่คนไปช้อนแหนในสระ

ค. ผมถอนหญ้าที่หน้าบ้านคุณย่า

ง. ผู้เฒ่ากำลังเขี่ยขี้เถ้าออกจากเตา

๗. ข้อใดคือข้อคิดของข้อความต่อไปนี้

วิชาความรู้เป็นสิ่งมีค่า เราต้องรู้จักขวนขวาย
ถึงแม้จะยากลำบากก็ต้องเพียรพยายาม

ก. ความรู้คือทรัพย์สมบัติ	ข. ความรู้เป็นเรื่องยากลำบาก
ค. ความรู้ได้มาจากความพยายาม	ง. ความลำบากนำไปสู่ความสำเร็จ

๘. “หมาลักเนื้อ ทิ้งก้อนเนื้อในปาก หมาเอาก้อนเนื้อในน้ำ ซึ่งเป็นเงาตุใหญ่กว่า
จึงอดได้กินเนื้อ ” นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดเรื่องใด

ก. ความซื่อสัตย์	ข. ความกตัญญู
ค. ความโลภ	ง. ความอดทน

๙. ข้อคิดจากเรื่องหมากับเงา ควรนำไปปฏิบัติในเรื่องใดจึงจะเกิดประโยชน์มากที่สุด

ก. การเดินทาง	ข. ความพอเพียง พอประมาณ
ค. การรักษาพยาบาล	ง. การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น

๑๐. ลักษณะของคำนำที่ดีควรเป็นอย่างไร

ก. ให้รายละเอียดของเนื้อเรื่อง
ข. บอกบรรยากาศโดยรวมของเรื่องได้
ค. มีความน่าสนใจชวนให้อยากอ่านเนื้อเรื่องจนจบ
ง. ทำให้ผู้อ่านเกิดความศรัทธาในตัวผู้เขียน

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ข้อที่	เฉลย
๑.	ง
๒.	ข
๓.	ก
๔.	ข
๕.	ก
๖.	ก
๗.	ก
๘.	ค
๙.	ข
๑๐.	ค